

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrtletno 9 din; inozemstvo 64 din.
Poštno-čkovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštnine proste.

Cene inseratov: Cela stran
din 2000 —, pol strani din 1000 —,
četrt strani din 500 —, 1/8 strani
din 250 —, 1/16 strani din 125 —
Mali oglasi vsaka beseda din 1 —

Po razgovoru Rooseveltovega odposlanca s Hitlerjem

Rooseveltov odposlanec Summer Welles je bil 2. marca v Berlinu dve uri v razgovoru s kanclerjem Hitlerjem, ki mu je izročil pisemen odgovor na vprašanja ameriškega predsednika. Ves čas razgovora je govoril skoraj izključno Hitler o vzrokih, ki so napotili Nemčijo do vojne, in o pogojih, pod katerimi bi bila pripravljena skleniti mir.

Nemški pogoji za mir

Hitler je dejal Američanu, da zahteva Nemčija priznanje njene volje na evropski celini, na kateri se mora Anglija umakniti na področje svojega otočja in svetovnega vladarstva. Prav tako se mora tudi politika Francije omejiti samo na Sredozemlje in njene kolonije. Razen tega morata Anglija in Francija vrniti

Nemčiji vse kolonije, ki bi se pa na novo razmejile, tako da bi pripadla Nemcem tudi še nekatera nova kolonialna področja. Češka in Poljska ostaneta področje Nemčije.

Francoski tisk o nemških mirovnih pogojih

Francoski tisk na široko razpravlja o nemških mirovnih pogojih, jih odklanja ter zavrača z vprašanji: »Kdo je zasedel češko-slovaško? Kdo je zasedel Poljsko? Kdo se je vrgel na Finsko? Kdo je odklonil posredovanje in razsodišče? Kdo je želel vojno? Kdo je pričel vojno? Summer Welles more v Franciji vprašati kogar koli na ulici, zakaj se Francija vojskuje; odgovoril mu bo enako: Francija je preveč trpela pod težo more, zato hoče osvoboditi sebe in svoje državljane nepresta-

nega ogrožanja, zastraševanja in negotovosti. Miru ne more biti, dokler sovražnik ne bo strt.«

Glasovi angleških časopisov

Pred prihodom Summerja Wellesa v London pišejo angleški listi, da bodo pogoje za mir narekovali zavezniki, ne pa Nemčija. Summer Welles bo toplo sprejet, dobil bo vsa potrebna obvestila, a tudi zagotovilo, da je angleška volja neomajna. Preuranjeni mir bi dal Nemčiji oblast nad Evropo in ji omogočil organizirati sovjetske vire, zato bi mu v par letih morala neizogibno slediti nova vojna, v kateri bi bil položaj zaveznikov dosti neugodnejši, kakor je sedanj.

Finci se branijo junaško noč in dan

Na zemljevidu vidimo debelo začrtano finsko Mannerheimovo obrambno črto, v katero so se zaganjale sovjetske vojaške množice neprestano nad en mesec. Po nepreglednih izgubah na vojaštvu in raznem vojnem materialu je sovjetom uspelo, da se je prestavila pred rusko premočjo finska obramba na desnem krilu nekoliko proti severu, kakor nam kaže na zemljevidu s pikami označena črta.

Na vojaštvu in raznem vojnem materialu je sovjetom uspelo, da se je prestavila pred rusko premočjo finska obramba na desnem krilu nekoliko proti severu, kakor nam kaže na zemljevidu s pikami označena črta.

Po skrajšanju finske fronte za 50 km so osredotočili Rusi vse nadaljnje neprestane dnevne in nočne napade na mesto Viborg (Viipuri), katerega so obdali Finci z močnimi utrinjimi postojankami.

Vrhovno vodstvo sovjetske vojske je sklenilo, da se polasti Viipurija, ne oziraje se na žrtve na življenju ter materialu. Rusi so obkolili Viborg s treh strani in so posebno navalili nanj po zamrznjenem Viborskem zalivu. Napad po ledu jim je deloma uspel in so bile sovjetske čete 2. marca v viborskih predmestjih, ki so z mestom vred kup razvalin in eno

samo veliko pogorišče, za katerim posedajo Finci tretjo obrambno črto.

Sodijo, da je padlo v bojih za Viborg, kojega severni del je bil 4. marca v rokah Fincev, 17.000 finskih junakov, torej več, kakor so jih izgubili Finci ves čas vojne in vseh drugih odsekih skupaj.

Kakor pravijo finski vojaški strokovnjaki, je tvorilo najvažnejšo pomanjkljivost finske vojske na Karelski zemeljski ožini in pri Viborgu dejstvo, da niso imeli nobenega enakovrednega protisredstva proti 36 cm sovjetskim težkim topovom. Sovjeti so težko topništvo lahko namestili izven območja finskih topov in jim ni bilo za to treba postojank težkega topništva niti prikrivati niti maskirati. Sovjetski množinski in topniški premoči so se umaknili Finci kljub junaški obrambi

v tretjo obrambno črto, ki je bolj proti severu in poteka neposredno vzhodno od Viborga. Sredi Karelske ožine stoje Finci deloma še v drugi obrambni črti, na vzhodu pa celo v prvi.

Severnovzhodno od Ladoškega jezera so izvojevali Finci 3. marca večjo zmago nad prvovrstno motorizirano sovjetsko brigado. Uničili so več tankov in oklopnih avtomobilov.

Finci neupogljivo izjavljajo, da se bodo branili do zadnjega, ker upajo na pomoč kulturnega sveta. Pomoč, katere je bila doslej poslana Finci, se je omejila samo na denar, letala, prehrano in zdravniški material, niso pa bile poslane kake močnejše čete, ki bi bile zamenjale preutrujene finske branilce in zaustavile ruski val s svežimi močmi in modernim orožjem.

Nič ni v vojni bolj usodepolno, kakor: Prepozno! Obstoja nevarnost, da bi prepozna vojaška pomoč Fincem povzročila hud udarec evropski kulturi!

Pol leta vojne v Evropi

Ze je minulo pol leta, kar je pričela Nemčija na Poljskem evropsko vojno, katera grozi, da vsak čas postane — druga svetovna!

Gotovo je danes prežgodaj, prerokovati o izidu ogromnega boja, kateri se bije med Nemčijo na eni strani ter med Francijo in Anglijo na drugi. Glede sklepanja na bodočnost je mogoče oceniti samo sile, katere si stojijo v tej evropski vojni nasproti. Pri tem pa ne smemo prezreti, če govorimo o združenih moči angleškega in francoskega svetovnega vladarstva, da razpolaga tudi velika Nemčija z znatno močjo. Slednja ima na razpolago moč ter udarnost naroda, ki je že večkrat vzbudil začudenje vsega sveta, ko je šlo za njegova nepričakovana dejanja.

Nikdo pa danes ne verjame več v moč nemškega zaveznika sovjetske Rusije. O Rusiji prevladuje upravičeno mnenje, kar dokazuje junaška Finska, kjer naj bo končni izid tamonjnje vojne tak ali tak, da so boljševiski sovjeti s svojo ogromno majko Rusijo orjak,

ki stoji na lončenih nogah. Sigurno, Rusija razpolaga z neizmernimi zakladi surovin. Za izrabo teh dobrin pa ni potrebno samo večletno delo in težke investicije, ampak kolonizacija pod nemškim vodstvom in organizacijo. Doslej pa se je še vedno pokazalo, da ni kolonizacija ali tesno sodelovanje z od Nemcev odvisnih narodov, močna stran Nemčije.

Zelo dvomljivo je, če bi bili Rusi pripravljeni, se v resnici tudi podvreči takemu nemškemu vodstvu. Vsa dosedanja poročila nam dokazujejo, da le deloma životari nemško-sovjetsko sodelovanje na gospodarskem polju.

Zelo dvomljiva je pomoč, katero upa Nemčija od Rusije in katero na vsak način potrebuje, da bi se odločila vojna v njen prid.

Čeravno je po polletni vojni preuranjeno vsako nadaljnje prerokovanje, je pa vendar že danes sigurno, da ta vojna ne bo poprej zaključena, dokler ne bo ena ali druga od borečih se strank smrtne zadeta!